

(6)

Paper : GE—4.2

(Application of Algebra)

1. তলৰ যি কোনো দুটা প্রশ্নৰ উত্তৰ দিয়া : 6×2=12

Answer any two of the following questions :

- (a) ধৰাহওক, V , m টা মৌল থকা এটা সংহতি আৰু $D = V^{(k)}$ হৈছে k টা মৌল থকা V ৰ সকলো উপ-সংহতিৰ সংহতি, $1 < k < m$. তেনেহ'লে দেখুওৱা যে D হৈছে (m, b, r, k, λ) প্ৰাচলৰ সৈতে V ৰ এটা BIBD, য'ত

Let V be a set of m elements, and let $D = V^{(k)}$ be the set of all subsets of V having k elements, $1 < k < m$. Then show that D is a BIBD on V with parameters (m, b, r, k, λ) , where

$$b = \binom{m}{k}; r = \binom{m-1}{k-1}; \lambda = \binom{m-2}{k-2}$$

- (b) যদি (v, b, r, k, λ) প্ৰাচলৰ সৈতে এটা BIBDৰ অস্তিত্ব থাকে তেন্তে তলৰ সম্বন্ধবোৰ প্ৰমাণ কৰা :

If there exists a BIBD with parameters (v, b, r, k, λ) , then prove the following :

- (i) $vr = bk$
(ii) $r(k-1) = \lambda(v-1)$
(iii) $b > r > \lambda$

24P/1326

(Turn Over)

(7)

- (c) ধৰাহওক, A এটা BIBDৰ ইন্ডিচেন্স মেট্ৰিক্স। তেন্তে প্ৰমাণ কৰা যে AA^T এটা অক্ষীয়মান মেট্ৰিক্স।

Let A be the incidence matrix of a BIBD. Then prove that AA^T is a non-singular matrix.

2. (a) যদি $S = \{1, 2, 4\}$, $(7, 3, 1)$ প্ৰাচলৰ সৈতে যোগাত্মক গ্ৰুপ $\mathbb{Z}_7 = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ ৰ অন্তৰ সংহতি হয়, তেন্তে BIBDবোৰ নিৰ্ণয় কৰা। 4

Find the BIBDs determined by the difference set $S = \{1, 2, 4\}$ in the additive group $\mathbb{Z}_7 = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ with parameter $(7, 3, 1)$.

অথবা / Or

- (b) দ্বিঘাত বেচিডিউ মডুল' 11ৰ সংহিতটো নিৰ্ণয় কৰা আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা সম্মিত BIBD এটা গঠন কৰা।

Find the set of quadratic residues modulo 11, and construct the symmetric BIBD determined by it.

3. তলৰ যিকোনো দুটা প্রশ্নৰ উত্তৰ দিয়া : 6×2=12

Answer any two of the following questions :

- (a) ধৰাহওক, C ন্যূনতম দৈৰ্ঘ্য d ৰ সৈতে এটা ক'ড আৰু $t = \left\lfloor \frac{d-1}{2} \right\rfloor$, সৰ্বোচ্চ অখণ্ড সংখ্যা $\leq \frac{d-1}{2}$. তেন্তে প্ৰমাণ কৰা যে—

(Continued)

24P/1326

(8)

Let C be a code with minimum distance

d . Let $t = \left\lfloor \frac{d-1}{2} \right\rfloor$ denote the greatest

integer $\leq \frac{d-1}{2}$. Then prove that—

(i) C য়ে ট্রেসমিট কৰা ক'ডৰ ডবল ভুলবোৰ $d-1$ লৈকে ধৰা পেলাব পাৰে;

C can detect up to $d-1$ errors in any transmitted codeword;

(ii) C য়ে ট্রেসমিট কৰা ক'ডৰ ডবল ভুলবোৰ t লৈকে ধৰা পেলাব পাৰে।

C can detect up to t errors in any transmitted codeword.

(b) এটা প্রমাণ কৰা যে, $\text{Ham}(r, q)$ হৈছে ন্যূনতম দৈৰ্ঘ্য 3ৰ সৈতে এটা নিখুঁত ক'ড।

Prove that $\text{Ham}(r, q)$ is a perfect code with minimum distance 3.

(c) চাইক্লিক ক'ডৰ সংজ্ঞা দিয়া। ধৰাহওক, G হৈছে বৈখিক $[n, k]$ -ক'ড C ৰ এটা জেনেৰেটৰ মেট্ৰিক্স। তেন্তে প্রমাণ কৰা যে C এটা চাইক্লিক ক'ড হ'ব যদি কেবল যদিহে $\sigma(G_i) \in C$ হয় প্রত্যেক শাৰী G_i ৰ বাবে।

Define cyclic code. Let G be a generator matrix of a linear $[n, k]$ -code C . Then prove that C is a cyclic code if and only if $\sigma(G_i) \in C$ for each row G_i of G .

24P/1326

(Turn Over)

(9)

4. \mathbb{F}_{11} ত $[10, 8]$ -ক'ড C ৰ ন্যূনতম দৈৰ্ঘ্য সমতা পৰীক্ষা কৰা মেট্ৰিক্স H ৰ সৈতে নিৰ্ণয় কৰা, য'ত

Find the minimum distance of the $[10, 8]$ -code C over \mathbb{F}_{11} with parity-check matrix H , where

$$H = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \end{bmatrix}$$

5. (a) ধৰাহওক, $\alpha, \beta \in S_x$ এটা বিচ্ছিন্ন বিন্যাস। তেন্তে প্রমাণ কৰা যে $\alpha\beta = \beta\alpha$.

Let $\alpha, \beta \in S_x$ be disjoint permutations. Then prove that $\alpha\beta = \beta\alpha$.

(b) এটা সংহতিৰ ওপৰত এটা গ্রুপৰ ক্ৰিয়াৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা।

Write a short note on the action of a group on a set.

(c) পলিয়াৰ উপপাদ্যটো উল্লেখ আৰু প্রমাণ কৰা। State and prove Polya's theorem.

অথবা / Or

চাৰিটা শীৰ্ষ বিন্দুৰ অসমকোণী গ্ৰাফৰ বাবে জেনেৰেটিং ফলন $f_4(x)$ নিৰ্ণয় কৰা।

Find the generating function $f_4(x)$ for the non-isomorphic graphs on four vertices.

24P/1326

(Continued)

(10)

6. (a) $Q(x) = 3x_1^2 + 2x_2^2 + x_3^2 + 4x_1x_2 + 4x_2x_3$
পজিটিভ ডেফিনিট হয় নে নহয়, পরীক্ষা কবা। 4

Check whether

$$Q(x) = 3x_1^2 + 2x_2^2 + x_3^2 + 4x_1x_2 + 4x_2x_3$$

is positive definite or not.

- (b) $x^T x = 1$ চর্ত সাপেক্ষে

$$Q(x) = 9x_1^2 + 4x_2^2 + 3x_3^2$$

সর্বোচ্চ আৰু সৰ্বনিম্ন মান নিৰ্ণয় কবা। 6

Find the maximum and minimum values of $Q(x) = 9x_1^2 + 4x_2^2 + 3x_3^2$ subject to the constraint $x^T x = 1$.

- (c) ধৰাহওক, A হৈছে বেংক n ৰ সৈতে $m \times n$ ৰ এটা মেট্ৰিক্স। তেন্তে দেখুওৱা যে তাত $m \times n$ মেট্ৰিক্স, $\Sigma = \begin{bmatrix} D & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ থাকে, য'ত D ত ডায়োগনেল মৌলবোৰ

প্রথম n টা A ৰ একক মান $\sigma_1 \geq \sigma_2 \geq \dots \geq \sigma_r > 0$; আৰু $m \times m$ অৰ্থোগোনেল মেট্ৰিক্স U আৰু $n \times n$ অৰ্থোগোনেল মেট্ৰিক্স V ৰ বাবে $A = U \Sigma V^T$.

Let A be an $m \times n$ matrix with rank r . Then show that there exists an $m \times n$ matrix $\Sigma = \begin{bmatrix} D & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ for which the diagonal

entries in D are the first r singular values of A , $\sigma_1 \geq \sigma_2 \geq \dots \geq \sigma_r > 0$, and there

24P/1326

(Turn Over)

(11)

exists an $m \times m$ orthogonal matrix U and an $n \times n$ orthogonal matrix V such that $A = U \Sigma V^T$.

7. (a) $Ax = b$ ৰ লিষ্ট-স্কোৱাৰৰ সমাধান উলিওৱা

$$\text{য'ত } A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ আৰু } b = \begin{bmatrix} -3 \\ -1 \\ 0 \\ 2 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Find a least squares solution of $Ax = b$ for

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ and } b = \begin{bmatrix} -3 \\ -1 \\ 0 \\ 2 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix}$$

- (b) তলৰ মেট্ৰিক্সটো b -বিদিউসদ এম্বিলন ফৰ্মলৈ নিবলৈ b -বিদাকশ্যন এলগ'ৰিথম ব্যৱহাৰ কৰা : 8

Use row-reduction algorithm to reduce the following matrix into row-reduced echelon form :

$$\begin{bmatrix} 0 & 3 & -6 & 6 & 4 & -5 \\ 3 & -7 & 8 & -5 & 8 & 9 \\ 3 & -9 & 12 & -9 & 6 & 15 \end{bmatrix}$$

24P/1326

(Continued)